

Projekts (1. variants)

[Datums]
Rīgā

Noteikumi Nr. [_____]

Minimālās prasības apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrību pārvaldības sistēmai

Izdoti saskaņā ar
Apdrošināšanas un pārapirošināšanas likuma
53. panta sesto daļu

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka minimālās prasības apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrību pārvaldības sistēmas izveidei un darbībai.

2. Šo noteikumu 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. un 11. nodaļas prasības piemēro apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrībām (turpmāk – sabiedrība), veicot pārvaldības sistēmas izveidi individuālas sabiedrības līmenī. Šo noteikumu 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. un 11. nodaļas prasības piemēro arī grupas līmenī saskaņā ar Apdrošināšanas un pārapirošināšanas likuma 220. pantu. Šo noteikumu 12. nodaļu piemēro apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrībām, apdrošināšanas vai pārapirošināšanas dalības sabiedrībām, apdrošināšanas pārvaldītājsabiedrībām vai jauktām finanšu pārvaldītājsabiedrībām, kuras ir grupas mātes sabiedrības saskaņā ar Apdrošināšanas un pārapirošināšanas likuma 197., 198. un 199. pantu (turpmāk – grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība).

2. Sabiedrības darbības organizācija

3. Sabiedrība nodrošina tās darbības organizāciju, tai skaitā:

- 3.1. izveido sabiedrības darbībai atbilstošu un pārredzamu organizatorisko struktūru;
- 3.2. izstrādā darbības stratēģiju, tai skaitā ieguldījumu pārvaldībai, politikas un procedūras, kā arī plānu neparedzētu situāciju novēršanai;
- 3.3. veic pārvaldības sistēmas iekšējo pārbaudi;
- 3.4. nodrošina darījumu veikšanu un lēmumu pieņemšanu;
- 3.5. īsteno atbilstošu atalgojuma politiku.

4. Sabiedrības padome un valde ir atbildīga par efektīvas pārvaldības sistēmas izveidošanu, darbību un pilnveidošanu saskaņā ar Apdrošināšanas un pārapirošināšanas likuma VII un VIII nodaļu un Komisijas 2014. gada 10. oktobra deleģētās regulas (ES) Nr. 2015/35, ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu Nr. 2009/138/EK par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomā (Maksātspēja II) (turpmāk – Deleģētā regula 2015/35) IX nodaļu.

5. Sabiedrības padome un valde sadarbojas ar visām izveidotajām komitejām, struktūrvienību vadītājiem un citām personām, kuras veic risku pārvaldības funkcijas, darbības atbilstības funkcijas, iekšējā audita funkcijas un aktuārās funkcijas (turpmāk – pamatfunkcijas) sabiedrībā, pieprasot tām informāciju un vajadzības gadījumā apstrīdot šīs informācijas patiesumu.

2.1. Organizatoriskā struktūra

6. Sabiedrība stratēģisko mērķu sasniegšanai izveido sabiedrības lielumam un darbības riskiem atbilstošu un pārskatāmu organizatorisko struktūru, kuras piemērotības novērtēšanu regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā veic individuālas sabiedrības līmenī. Mainoties sabiedrības stratēģiskajiem mērķiem, darbības veidiem vai darbības videi, organizatorisko struktūru pārskata.

7. Sabiedrība dokumentē tās organizatorisko struktūru, nosakot sabiedrības padomes, tai skaitā padomes komiteju, ja tādas izveidotas, valdes, personu, kuras ir atbildīgas par pamatfunkcijām, struktūrvienību un struktūrvienību vadītāju pienākumus, pilnvaras un atbildību darījumu veikšanā un kontrolē, sagatavojot darba aprakstus (instrukcijas) atbildīgajiem darbiniekiem.

8. Sabiedrība nosaka iekšējo pārskatu sniegšanas un informācijas apmaiņas kārtību sabiedrībā, tai skaitā nosaka, kādu informāciju, kam un kad ir pienākums sniegt un saņemt un kāda informācija ir konfidenciāla un tālāk neizpaužama.

9. Nosakot darbinieku pienākumus un piešķirot tiem pilnvaras, tai skaitā, nosakot ierobežojumus darījumu veikšanai, sabiedrība ievēro pienākumu dalīšanas principu, kas izpaužas kā to pienākumu nodalīšana, kuri ļautu kādam darbiniekam vienpersoniski veikt kādu darījumu pilnībā, ja tos apvienotu.

10. Sabiedrība nosaka un dokumentē sabiedrības korporatīvās vērtības, tai skaitā nosaka augstus profesionālās rīcības un ētikas standartus, lai nodrošinātu, ka sabiedrības padomes locekļi, valdes locekļi, personas, kuras ir atbildīgas par pamatfunkcijām, struktūrvienību vadītāji un citi sabiedrības darbinieki veic savus pienākumus ar vislielāko godprātību, savu amata pienākumu izpildē un lēmumu pieņemšanā ir objektīvi, ievēro likumus, noteikumus un standartus, respektē informācijas par darījumu un klientu konfidencialitāti un komercnoslēpumu un to rīcība un uzvedība atbilst augstiem ētikas standartiem. Sabiedrība, nosakot augstus profesionālās rīcības un ētikas standartus, nodrošina, lai tie vērstos pret korupciju, nelikumīgu iekšējās informācijas izmantošanu un jebkuru citu nelikumīgu, neētisku vai apšaubāmu rīcību.

11. Sabiedrība savā darbībā īsteno operacionālo neatkarību, nodrošinot, ka to personu, kuras ir atbildīgas par pamatfunkcijām, pienākumi ir savstarpēji nodalīti un šīs personas var ziņot par pārbaudes rezultātiem un citiem apsvērumiem, tai skaitā sniegt ierosinājumus, tieši sabiedrības padomei un valdei.

12. Pamatfunkciju savstarpējā nodalīšana pati par sevi nenodrošina operacionālo neatkarību. Tās nodrošināšanai ir nepieciešami arī citi pasākumi. Sabiedrība izvērtē un dokumentē nepieciešamību veikt papildu pasākumus operacionālai neatkarībai un pamatfunkciju neatkarības nodrošināšanai.

13. Sabiedrības padome un valde nemazina no personām, kuras ir atbildīgas par pamatfunkcijām, saņemto ziņojumu nozīmīgumu.

2.2. Politikas

14. Sabiedrība nodrošina, ka visas pārvaldības sistēmas darbības nodrošināšanai izstrādātās politikas ir savstarpēji saskaņotas, kā arī atbilst sabiedrības darbības stratēģijai. Katrā politikā skaidri nosaka vismaz šādu informāciju:

14.1. izvirzītos mērķus;

14.2. veicamos uzdevumus un par to veikšanu atbildīgo personu vai struktūrvienību;

14.3. procesu aprakstu un ziņojumu sniegšanas kārtību;

14.4. attiecīgo organizatorisko struktūrvienību pienākumu informēt personas, kuras atbild par sabiedrības pamatfunkcijām, par visiem faktiem, kas attiecas uz viņu pienākumu izpildi.

15. Sabiedrība nodrošina, ka politikās, kas attiecas uz pamatfunkcijām, ir noteikta arī to vieta sabiedrības struktūrā un personu, kuras atbild par minētajām pamatfunkcijām, tiesības un pilnvaras.

16. Sabiedrība drīkst apvienot politikas pēc saviem ieskatiem saskaņā ar tās organizatorisko struktūru un procesiem.

17. Sabiedrība nodrošina atalgojuma politikas izstrādi, ieviešanu un pastāvīgu uzturēšanu saskaņā ar Deleģētās regulas 2015/35 275. panta principiem. Papildus sabiedrība nodrošina, ka atalgojuma politika atbilst šādiem principiem:

17.1. tā neveicina risku uzņemšanos virs sabiedrības risku vadības stratēģijā noteiktā risku uzņemšanās līmeņa;

17.2. tā neierobežo sabiedrības spēju stiprināt pašu kapitālu.

18. Ja sabiedrība izveido atalgojuma komiteju, tā nodrošina, ka komitejas locekļiem ir atbilstoša pieredze un zināšanas, lai spētu veikt atalgojuma politikas neatkarīgu izvērtējumu un pārraudzību. Ja atalgojuma komiteja nav izveidota, tās pienākumus veic sabiedrības padome pilnā sastāvā.

19. Sabiedrība apstiprina politikas un procedūras, kurās norāda, kā tā nosaka un pārvalda interešu konfliktus, tai skaitā ar ieguldījumiem saistītus interešu konfliktus, ietverot tajās vismaz:

19.1. kritērijus interešu konflikta noteikšanai un tā pienācīgai pārvaldībai;

19.2. interešu konflikta gadījumus, par kuriem informē valdi vai padomi;

19.3. darbības, kuras interešu konflikta gadījumā jāveic apdrošinājumaņēmēju interesēs;

19.4. kārtību, kādā informācija par faktiskajiem vai iespējamiem interešu konflikta gadījumiem jāatklāj apdrošinājumaņēmējiem un labuma guvējiem.

2.3. Plāni neparedzētu situāciju novēršanai

20. Saskaņā ar Deleģētās regulas 2015/35 258. panta 3. punktu sabiedrība veic regulāru tādu būtisku risku, kuru pārvaldībai nepieciešams izstrādāt plānus neparedzētu situāciju novēršanai jomās, kurās sabiedrība ir neaizsargāta, identificēšanu un novērtēšanu, kā arī regulāri pārskata, atjaunina un novērtē šo plānu efektivitāti.

21. Sabiedrība regulāri pārskata plānus neparedzētu situāciju novēršanai un izvērtē tajos ietvertos pasākumu atbilstību gadījumam, kad varētu iestāties neparedzēta situācija.

22. Sabiedrība nodrošina, ka darbinieki ir informēti un pārzina savu lomu neparedzētu situāciju novēršanā.

2.4. Pārvaldības sistēmas iekšējā pārbaude

23. Pārvaldības sistēmas iekšējā pārbaude aptver gan pārvaldības sistēmas izvērtējumu kopumā, gan būtiskāko darbības jomu padziļinātu novērtēšanu, sniedzot rekomendācijas pārvaldības sistēmas un tajā ietilpstošo jomu pilnveidei. Sabiedrība nosaka pārbaudes apjomu un biežumu, ņemot vērā sabiedrības darbības veidus, apjomu un darbībai raksturīgo risku sarežģītību gan sabiedrības, gan grupas līmenī, kā arī grupas struktūru.

24. Sabiedrība nodrošina, ka vērtējamās darbības jomas, konstatējumi un secinājumi tiek dokumentēti. Ar novērtējumu iepazīstina sabiedrības padomi, kura ir atbildīga par galīgo lēmumu pieņemšanu, dokumentējot tās pieņemtus lēmumus par konstatēto nepilnību novēršanu un rekomendāciju ieviešanu. Sabiedrības padome nosaka rekomendāciju īstenošanas pārbaudes kārtību. Sabiedrība nodrošina, ka tiek veikti un dokumentēti pasākumi rekomendāciju īstenošanai.

2.5. Darījumu veikšana un lēmumu pieņemšana

25. Sabiedrība par būtiskiem darbības veidiem izstrādā un dokumentē darījumu veikšanas un kontroles procedūras. Lai nodrošinātu darījuma atbilstību sabiedrības politikām un normatīvo aktu prasībām, procedūrās ietver vismaz darījuma veicēja pilnvarošanas kārtību, tai skaitā norāda dokumentus, kuri jāsaņem lēmumu pieņemšanas procesā līdz brīdim, kad tiek apstiprināta darījuma veikšana, un darbiniekus, kuri apstiprina attiecīgo lēmumu pieņemšanu, kā arī darījuma apstrādes un kontroles kārtību.

26. Sabiedrība nodrošina, ka neviens būtisks sabiedrības lēmums, kurš ietekmē sabiedrības stratēģiju, darbību un vadību, kuram var būt nopietnas tiesiskas sekas un ietekme uz regulējošo prasību ievērošanu, kuram ir būtiska ietekme uz sabiedrības finansiālo stāvokli vai darbinieku vai apdrošinājuma ņēmēju interesēm vai kurš var ietekmēt sabiedrības reputāciju, netiek pieņemts vienpersoniski.

27. Sabiedrība nodrošina padomes un valdes pieņemto lēmumu dokumentēšanu un to, ka sabiedrības darbībai būtisko lēmumu pieņemšanā ir ņemta vērā no risku pārvaldības sistēmas iegūtā informācija.

2.6. Informācijas atklāšana un pārskatu sagatavošana

28. Sabiedrība izstrādā informācijas atklāšanas politiku, kas, ievērojot šo noteikumu 15., 16. un 162. punktā noteiktās prasības, papildus nosaka:

28.1. personas un funkcijas, kas ir atbildīgas par publiski atklājamās informācijas sagatavošanu un pārskatīšanu;

28.2. aprakstu procesam, kas nosaka kārtību, kādā tiek nodrošināta informācijas atklāšanas prasību izpilde;

28.3. aprakstu procesam, kas nosaka kārtību, kādā sabiedrības padome un valde izskata un apstiprina ziņojumus par apdrošināšanas vai pārpadrošināšanas sabiedrības maksātspēju un finansiālo stāvokli;

28.4. publiski pieejamo informāciju, kas pēc būtības un apjoma ir līdzvērtīga informācijai saistībā ar ziņojumiem par apdrošināšanas vai pārpadrošināšanas sabiedrības maksātspēju un finansiālo stāvokli, vai tās kritēriju uzskaitījumu;

28.5. tādu specifisku informāciju vai kritērijus tās identificēšanai, ko saskaņā ar normatīvajos aktos, kas nosaka ziņojuma par apdrošināšanas un pārpadrošināšanas sabiedrības maksātspēju un finansiālo stāvokli sagatavošanu, minētajām kategorijām sabiedrība plāno nepublicēt pēc atbilstošas Latvijas Bankas atļaujas saņemšanas;

28.6. papildu informāciju vai skaidrojumu par maksātspēju un finansiālo stāvokli, ko sabiedrība atklāj brīvprātīgi.

29. Sabiedrība neuzņemas līgumiskas saistības, kas liek ievērot slepenību un konfidencialitāti attiecībā uz informāciju, kura ir ietverama ziņojumos par apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrību maksātspēju un finansiālo stāvokli.

30. Sabiedrība nodrošina, ka Latvijas Bankai sniedzamo pārskatu sagatavošanas politika, ievērojot šo noteikumu 15., 16. un 162. punktā noteiktās prasības, papildus nosaka:

30.1. personas un funkcijas, kas ir atbildīgas par pārskatu sagatavošanu un pārbaudi;

30.2. procesu un termiņu, kas nepieciešami, lai nodrošinātu Latvijas Bankai sniedzamo pārskatu sagatavošanu un veiktu kvalitātes pārbaudes un apstiprināšanu, izklāstu;

30.3. procesu un kontroles mehānismu, kas nodrošina sniegto datu uzticamību, pilnīgumu un konsekvenci, skaidrojumu.

3. Risku pārvaldība

31. Sabiedrība izstrādā risku pārvaldības politiku un procedūras, lai identificētu, novērtētu, uzraudzītu un pārvaldītu pastāvošos vai iespējamos riskus vismaz šādās darbības jomās:

31.1. risku parakstīšana un tehnisko rezervju veidošana;

31.2. aktīvu un saistību pārvaldība;

31.3. ieguldījumu riska pārvaldība;

31.4. likviditātes riska pārvaldība;

31.5. operacionālā riska pārvaldība;

31.6. kredītriska (darījumu partneru saistību nepildīšanas riska) pārvaldība;

31.7. ilgtspējas riska pārvaldība;

31.8. risku mazināšanas metodes.

32. Sabiedrības valde ir atbildīga par risku pārvaldības sistēmas efektīvu funkcionēšanu.

3.1. Risku pārvaldības politika un procedūras

33. Izstrādājot, dokumentējot un īstenojot Deleģētās regulas 2015/35 259. panta 1. punkta "c" apakšpunktā minēto risku pārvaldības politiku un nodrošinot atbilstošas kontroles procedūras, sabiedrība:

33.1. nosaka sabiedrībai būtisko risku kategorijas un risku mērīšanas metodes kvantitatīvi izmērāmiem riskiem (piemēram, apdrošinātajam riskam, kredīriskam, tirgus riskam, operacionālajam riskam) un risku novērtēšanas metodes kvantitatīvi nenosakāmiem riskiem (piemēram, reputācijas riskam, riskiem, kuri izriet no sabiedrības pieņemtiem stratēģiskiem lēmumiem), kā arī atsevišķu risku mērīšanas un novērtēšanas regularitāti;

33.2. apraksta, kā sabiedrība pārvalda katru atsevišķo būtisko riska kategoriju un riska jomu un jebkādu potenciālo risku savstarpējo mijiedarbību;

33.3. nosaka risku kontroles procedūras, tai skaitā pieļaujamos risku līmeņus visās būtiskajās risku kategorijās saskaņā ar risku līmeņiem, kurus sabiedrība vēlas uzņemt, kā arī risku ierobežošanas metodes, lai mazinātu kvantitatīvi nenosakāmus riskus;

33.4. apraksta risku saistību ar vispārējo maksātspējas vajadzību novērtējumu atbilstoši risku un maksātspējas pašu novērtējumam, normatīvajos aktos noteiktajām pašu kapitāla prasībām un sabiedrības apstiprinātajiem pieļaujamajiem risku līmeņiem;

33.5. apraksta regulāro stresa testu veikšanas biežumu un to saturu, kā arī situācijas, kurās veic ārkārtas stresa testus;

33.6. nosaka kārtību, kādā sabiedrības padome, valde, par risku pārvaldības funkciju atbildīgā persona un struktūrvienību vadītāji regulāri saņem informāciju par sabiedrības darbībai piemītošajiem būtiskajiem riskiem, to apmēru un tendencēm, kā arī citu lēmumu pieņemšanai nepieciešamo informāciju;

33.7. nosaka pienākumu, pilnvaru un atbildības sadalījumu risku pārvaldībā starp struktūrvienībām.

34. Veicot sabiedrības darbībai piemītošo būtisko risku identificēšanu, mērīšanu, novērtēšanu un pārraudzību, sabiedrība piemēro tās darbības specifikai un sarežģītībai atbilstošas analītiskās metodes, tai skaitā stresa testēšanu, ko sabiedrība izmanto gan būtisko risku, gan risku savstarpējās mijiedarbības izvērtēšanai. Sabiedrība dokumentē un regulāri pārskata izmantojamo analītisko metožu izvēli, kā arī tajās izmantotos pieņēmumus un aplēses. Sabiedrība, vērtējot riskus, nedrīkst pārmērīgi paļauties uz kvantitatīvajām metodēm un kvantitatīvo risku mērīšanu vienmēr papildina ar kvalitatīvo novērtējumu.

35. Sabiedrība regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā pārskata un pilnveido risku identificēšanas un pārvaldības politikas un procedūras atbilstoši pārmaiņām sabiedrības darbībā un sabiedrības darbību ietekmējošajos ārējos apstākļos. Sabiedrība izvērtē tās darbības atbilstību risku identificēšanas un pārvaldības politikās un procedūrās noteiktajam, šo politiku un procedūru piemērotību un efektivitāti, kā arī to pasākumu piemērotību un efektivitāti, kurus sabiedrība veikusi, lai novērstu šajās politikās un procedūrās atklātos trūkumus.

3.2. Risku parakstīšana un tehnisko rezervju veidošana

36. Papildus Deleģētās regulas 2015/35 260. panta 1. punkta "a" apakšpunktā minētajam sabiedrība risku pārvaldības politikā par risku parakstīšanas un tehnisko rezervju veidošanas risku nosaka vismaz:

36.1. apdrošināšanas darbības veidus un to raksturojumu, kā arī apdrošināmos riskus, ko sabiedrība vēlas uzņemt;

36.2. veicamos pasākumus, lai nodrošinātu apdrošināšanas un pārapirošināšanas prēmiju ienākumu pietiekamību sagaidāmo atlīdzību un izdevumu par apdrošināšanas un pārapirošināšanas veikšanu segšanai;

36.3. risku, kuri izriet no sabiedrības apdrošināšanas un pārapirošināšanas saistībām, tai skaitā apdrošināšanas līgumos ietvertajām iespējām un finanšu garantijām, identificēšanas kārtību;

36.4. kārtību, kādā jaunu apdrošināšanas produktu izstrādāšanas un apdrošināšanas un pārapirošināšanas prēmijas aprēķināšanas procesā ņem vērā ar ieguldījumiem saistītos ierobežojumus;

36.5. kārtību, kādā jaunu apdrošināšanas produktu izstrādāšanas un apdrošināšanas un pārapirošināšanas prēmijas aprēķināšanas procesā ņem vērā cedēto pārapirošināšanu, retrocesiju vai citas risku mazināšanas metodes.

37. Sabiedrība risku pārvaldības politikā par risku parakstīšanas un tehnisko rezervju veidošanas risku var iekļaut arī:

37.1. maksimāli pieļaujamo riska darījumu apmēru noteiktās risku koncentrācijas grupās;

37.2. iekšējos risku parakstīšanas limitus dažādiem apdrošināšanas produktiem un klasēm;

37.3. izvēlētās cedētās pārapirošināšanas, retrocesijas un citu risku mazināšanas stratēģiju un to efektivitātes pamatojumu.

38. Sabiedrība nodrošina, ka visas uz risku parakstīšanu attiecināmās politikas un procedūras tiek lietotas visos apdrošināšanas līgumu izplatīšanas kanālos.

3.3. Aktīvu un saistību pārvaldība

39. Aktīvu un saistību pārvaldība ir lēmumu par aktīviem un saistībām saskaņošana, lai pārvaldītu risku, kas saistīts ar aktīvu un saistību vērtību nelabvēlīgām izmaiņām.

40. Papildus ieguldījumu stratēģijai aktīvu un saistību stratēģijā apraksta, kā finanšu un apdrošināšanas riski ietekmēs aktīvus un saistības īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā. Ja nepieciešams, abas stratēģijas kombinē.

41. Papildus Deleģētās regulas 2015/35 260. panta 1. punkta "b" apakšpunktā minētajam sabiedrība nodrošina, ka attiecībā uz aktīvu un saistību pārvaldību sabiedrības risku pārvaldības politika ietver vismaz šādu informāciju:

41.1. aktīvu un saistību nesabalansētības veidu noteikšanas un novērtēšanas procedūras aprakstu vismaz būtisku termiņu un valūtu griezumā;

41.2. izmantojamo risku mazināšanas metožu un attiecīgo risku mazināšanas metožu izmantošanas sagaidāmās ietekmes uz aktīvu un saistību pārvaldību aprakstu;

41.3. apmēru, kādā sabiedrība pieļauj aktīvu un saistību nesabalansētību vismaz būtisku termiņu un valūtu griezumā;

41.4. veicamo stresa testu pamatmetodes un to veikšanas biežumu.

3.4. Ieguldījumu riska pārvaldība

42. Ieguldījumu riska pārvaldībai sabiedrība izstrādā rādītāju kopumu, kurš raksturo atbilstoši sabiedrības risku pārvaldības politikai un darbības stratēģijai veikto ieguldījumu riska profilu un līmeni.

43. Papildus Deleģētās regulas 2015/35 260. panta 1. punkta "c" apakšpunktā minētajam sabiedrība risku pārvaldības politikā par ieguldījumu risku nosaka:

43.1. drošības, kvalitātes, likviditātes, rentabilitātes un pieļaujamo apgrūtinājuma līmeni, kādu sabiedrība vēlas sasniegt attiecībā uz visu ieguldījumu portfeli, un to, kā tā plāno sasniegt minēto mērķi;

43.2. iekšējos kvantitatīvos limitus attiecībā uz aktīviem un pakļautību riskam, tai skaitā ārpusbilances saistībām, lai nodrošinātu, ka sabiedrība sasniedz vēlamo ieguldījumu portfeļa drošības, kvalitātes, likviditātes, rentabilitātes un pieļaujamo apgrūtinājuma līmeni;

43.3. apsvērumus, kā, pieņemot lēmumus par ieguldījumu veikšanu, tiek ņemti vērā finanšu tirgus apstākļi un ilgtspējas risks;

43.4. nosacījumus, saskaņā ar kuriem sabiedrība var ieķīlāt vai aizdot aktīvus;

43.5. ieguldījumu vērtēšanas un pārbaudes procedūru;

43.6. procedūras, lai uzraudzītu ieguldījumu atdevi;

43.7. to, kādos aktīvos tiek veikti ieguldījumi, lai nodrošinātu apdrošinājuma ņēmēju un personu, kurām ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību, intereses.

44. Pieņemot lēmumus par ieguldījumiem, sabiedrība nepaļaujas tikai uz informāciju, ko sniedz emitenti, finanšu iestādes un kredītreitingu aģentūras. Pieņemot lēmumus par ieguldījumiem, sabiedrība ņem vērā ar ieguldījumiem saistītos riskus, nepaļaujoties tikai uz to, ka riskam ir noteiktas pienācīgas kapitāla prasības.

45. Sabiedrība risku pārvaldības funkcijas ietvaros vērtē, vai sabiedrības noteiktie iekšējie ieguldījumu limiti ir pietiekami sabiedrības saistību segšanai un atbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Šim mērķim sabiedrība atbilstoši šo noteikumu 33. punktā minētajai risku pārvaldības politikai veic stresa testus, kuru biežums un tvērums ir atbilstošs sabiedrības lielumam, kā arī darbības daudzveidībai un sarežģītībai.

46. Sabiedrība veic dažādu veidu ieguldījumiem piemītošo ieguldījumu risku identifikāciju, mērīšanu, uzraudzību, pārvaldību un kontroli, izmantojot apdrošinātājiem piemērotas un vispāratzītas metodes.

47. Sabiedrībai ir atbilstošas iekšējās kontroles procedūras, lai nodrošinātu, ka ieguldījumu darbība ir pienācīgi pārbaudīta un darījumi vienmēr tiek veikti, ņemot vērā sabiedrības stratēģijā un politikā noteiktos ieguldījumu principus un ievērojot attiecīgās procedūras.

48. Sabiedrība pirms tās ieguldījumu stratēģijai netipiska ieguldījuma veikšanas novērtē vismaz šādus elementus:

48.1. savu spēju veikt un pārvaldīt ar šādu ieguldījumu saistītos riskus;

48.2. ar ieguldījumu vai ieguldījumu darbību saistītos riskus un ieguldījuma vai ieguldījumu darbības ietekmi uz sabiedrības riska profilu;

48.3. ieguldījuma vai ieguldījumu darbības atbilstību apdrošināšanas atlīdzības saņēmēju un apdrošinājuma ņēmēju interesēm, sabiedrības noteiktajiem saistību uzņemšanās ierobežojumiem un efektīvai ieguldījumu portfeļa pārvaldībai;

48.4. ieguldījuma vai ieguldījumu darbības ietekmi uz visa ieguldījumu portfeļa kvalitāti, drošību, likviditāti, rentabilitāti un pieļaujamo apgrūtinājuma līmeni.

49. Sabiedrība nodrošina, ka tad, ja ieguldījums vai ieguldījumu darbība ir saistīta ar būtisku risku vai izmaiņām sabiedrības riska profilā, par risku pārvaldības funkciju atbildīgā persona paziņo par šādu risku vai riska profila izmaiņām sabiedrības padomei un valdei.

3.5. Likviditātes riska pārvaldība

50. Likviditātes riska pārvaldības mērķis ir nodrošināt, ka sabiedrība var izpildīt saistības pret apdrošinājuma ņēmējiem un personām, kas var pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību saskaņā ar noslēgtajiem apdrošināšanas līgumiem.

51. Papildus Deleģētās regulas 2015/35 260. panta 1. punkta "d" apakšpunktā minētajam sabiedrība risku pārvaldības politikā attiecībā uz likviditātes risku ietver vismaz šādu informāciju:

51.1. likvīdu aktīvu definīciju un novērtēšanas kārtību, ņemot vērā arī iespējamo izmaksu vai finansiālo zaudējumu apmēru aktīvu realizācijas neparedzētos apstākļos gadījumā;

51.2. procedūru nesabalansētības starp ienākošajām un izejošajām naudas plūsmām gan no aktīviem, gan no saistībām, tai skaitā sagaidāmās naudas plūsmas no tādiem tiešās apdrošināšanas un pārapirošināšanas darījumiem kā apdrošināšanas atlīdzības, apdrošināšanas līgumu pārtraukšanas vai atpirkumu summu izmaksas, novērtēšanai;

51.3. likvīdo aktīvu apmēru, kas nepieciešams sabiedrības saistību pildīšanai īstermiņā un vidējā termiņā, tai skaitā atbilstošu likviditātes drošības rezervi, lai nepieļautu likviditātes nepietiekamību;

51.4. alternatīvu finansējuma avotu noteikšanu un to piesaistīšanas izdevumus;

51.5. apsvērumus par jaunu apdrošināšanas produktu ieviešanas sagaidāmo ietekmi uz likviditāti;

51.6. veicamo stresa testu pamatmetodes, ietverot arī novērtējumu par vairāku negaidītu nelabvēlīgu notikumu iestāšanos vienlaicīgi, kad ieguldījumus nevar realizēt par pašreizējo tirgus vērtību, un situāciju ar paātrinātu aktīvu realizāciju par vērtību, kas ir zemāka nekā noteiktā tirgus vērtība vai ekspertu noteiktā vērtība, papildus novērtējot apdrošinājuma ņēmēju iespējamo uzvedību, un šo stresa testu veikšanas biežumu.

3.6. Operacionālā riska pārvaldība

52. Sabiedrība nodrošina, ka ir ieviesti procesi operacionālā riska identificēšanai, novērtēšanai un uzraudzībai, kā arī ir izveidota ziņošanas sistēma par operacionālā riska notikumu iestāšanās gadījumiem. Šā mērķa sasniegšanai sabiedrība uzkrāj un reģistrē datus par operacionālā riska notikumu iestāšanās gadījumiem, norādot notikuma iestāšanās cēloni, sekas, to, vai ir veikti pasākumi tā novēršanai, un citu ar to saistītu būtisku informāciju.

53. Sabiedrība operacionālā riska pārvaldībai izstrādā un analizē tās darbībai atbilstošus operacionālā riska scenārijus, kuru pamatā ir galveno procesu, personāla vai sistēmas trūkumi, kā arī ārējo notikumu ietekme uz sabiedrības darbību.

54. Papildus Deleģētās regulas 2015/35 260. panta 1. punkta "f" apakšpunktā noteiktajam sabiedrība risku pārvaldības politikā par operacionālo risku nosaka vismaz:

54.1. operacionālā riska pārvaldības mērķus;

54.2. sabiedrības iekšējai lietošanai noteiktu un tās darbībai un pieredzei atbilstošu operacionālā riska definīciju;

54.3. sabiedrībai piemītošā un varbūtējā operacionālā riska mazināšanas un kontroles metodes;

54.4. operacionālā riska pārvaldības procesus un prioritātes operacionālā riska pārvaldībā, tai skaitā attiecībā uz informācijas tehnoloģiju sistēmām;

54.5. pieļaujamo operacionālā riska līmeni sabiedrībai būtiskos operacionālā riska veidos;

54.6. pienākumu, pilnvaru un atbildības sadalījumu operacionālā riska pārvaldībā;

54.7. kārtību, kādā tiek saņemta informācija par sabiedrības darbībai piemītošo operacionālā riska līmeni un tendencēm, riska ietekmi uz sabiedrības pašu kapitālu un maksātspējas prasības izpildi, kā arī cita lēmumu pieņemšanai nepieciešamā informācija.

55. Sabiedrība pārvalda, kontrolē un nodrošina iekšēju informācijas apmaiņu par faktisko un iespējamo pakļautību reputācijas riskam un tādiem riskiem, kas izriet no sabiedrības pieņemtiem stratēģiskiem lēmumiem, un par šo un citu būtisku risku mijiedarbību, kā arī galvenajiem reputācijas apdraudējuma cēloņiem, ņemot vērā ieinteresēto pušu viedokli un tirgus jutīgumu.

3.7. Kredītriska un ilgtspējas riska pārvaldība

56. Sabiedrība veido savai darbībai piemērotu kredītriska pārvaldības sistēmu, ņemot vērā darījumu partneru raksturojumu un citus faktorus, kuri būtiski ietekmē sabiedrības kredītriska līmeni. Sabiedrība nodrošina kredītriska pārvaldību, ņemot vērā tā mijiedarbību ar pārējiem sabiedrības darbībai piemītošajiem riskiem. Kredītriska pārvaldību sabiedrība veic nepārtraukti visā kredītriskam pakļautā darījuma pastāvēšanas laikā.

57. Sabiedrība novērtē ar darījumu saistīto iespējamo kredītrisku, pirms tā iesaistās darījumā.

58. Sabiedrība integrē ilgtspējas risku tās izstrādātajās risku parakstīšanas, tehnisko rezervju veidošanas un ieguldījumu riska pārvaldības, kā arī citās risku pārvaldības politikās un procedūrās.

3.8. Apdrošināšanas risku mazināšanas metodes un dokumentācija

59. Sabiedrība analizē, novērtē un dokumentē visu izmantoto risku mazināšanas metožu efektivitāti.

60. Lai nodrošinātu, ka netiek pārsniegti noteiktie riska limiti, sabiedrība izmanto cedēto pārapsdrošināšanu, retrocesiju un citas risku mazināšanas metodes. Vienlaikus sabiedrība ņem vērā iespējamus jaunus riskus, kuriem tā var tikt pakļauta.

61. Papildus Deleģētās regulas 2015/35 260. panta 1. punkta "g" apakšpunktā minētajam sabiedrība risku pārvaldības politikā par risku mazināšanas metodēm ietver vismaz:

61.1. riska nodošanas cedētajā pārapsdrošināšanā vai retrocesijā apmēra, kas ir piemērots sabiedrības definētajiem riska limitiem, noteikšanas kārtību un cedētās pārapsdrošināšanas vai retrocesijas līgumu veidus, kuri ir vispiemērotākie sabiedrībai, ņemot vērā sabiedrības riska profilu;

61.2. riska mazināšanas darījumu partneru izvēles principus un to kredīspējas un diversifikācijas novērtēšanas un uzraudzības procedūras;

61.3. efektīvas riska nodošanas cedētajā pārapsdrošināšanā vai retrocesijā novērtēšanas un sabiedrībai piemēroto būtisko risku izskatīšanas procedūras;

61.4. procedūras, kas nosaka, kā sabiedrība pārvalda risku, kas rodas no nesabalansētības starp maksājumu par iesniegtajām prasībām un cedētās pārapsdrošināšanas vai retrocesijas līgumos noteiktajiem kompensāciju termiņiem.

4. Pārvaldības prasības piesardzības principa ievērošanai

62. Sabiedrība saskaņā ar Apdrošināšanas un pārapsdrošināšanas likuma 132. panta pirmajā daļā noteikto nodrošina piesardzības principa ievērošanu atbilstoši šajā nodaļā noteiktajām prasībām.

63. Sabiedrība, veicot ieguldījumu riska pārvaldību, ievēro piesardzības principu, nodrošinot, ka:

63.1. piesardzības princips tiek ņemts vērā, izstrādājot, ieviešot un īstenojot ieguldījumu stratēģiju;

63.2. sabiedrībai ir atbilstoša izpratne par riskiem, kas saistīti ar ieguldījumiem, tai skaitā ilgtspējas risku;

63.3. sabiedrība veic nepārtrauktu uzraudzību un kontroli, pat ja tā ir deleģējusi pienākumus ārpalpojuma sniedzējam;

63.4. sabiedrība aizsargā apdrošinājuma ņēmēju un apdrošināto intereses, ņemot vērā, ka tādi riski kā juridiskais risks, reputācijas risks un operacionālais risks, ja tie netiek pienācīgi uzraudzīti, var nelabvēlīgi ietekmēt sabiedrības maksātspējas prasības izpildi;

63.5. sabiedrības ieguldījumu portfelis ir atbilstoši diversificēts;

63.6. sabiedrība ar ieguldījumiem saistītos riskus var pienācīgi identificēt, izmērīt, uzraudzīt, pārvaldīt un kontrolēt.

4.1. Ieguldījumu portfeļa drošība, kvalitāte, likviditāte un ienesīgums

64. Sabiedrība regulāri pārskata ieguldījumu portfeļa drošību, kvalitāti, likviditāti un ienesīgumu, izvērtējot vismaz šādus elementus:

64.1. ierobežojumus saistību izpildei, tai skaitā garantijas apdrošinājuma ņēmējam, apdrošinātajam vai personai, kurai ir tiesības pretendēt uz apdrošināšanas atlīdzību, un nākotnes diskrecionāros labumus;

64.2. risku, kurus sabiedrība ir gatava uzņemt, veidus un apmēru;

64.3. ieguldījumu portfeļa diversifikācijas pakāpi;

64.4. aktīvu likviditāti, fizisku esamību, ilgtspēju, darījuma partnera kredītkvalitāti, ķīlas esamību un kvalitāti, apgrūtinājumus, emisijas sadalījumu vairākos laidienos;

64.5. apstākļus, kas var ietekmēt aktīvu vērtību vai mainīt ieguldījumu raksturu (piemēram, garantijas);

64.6. jautājumus, kas saistīti ar aktīvu atrašanās vietu vai pieejamību (piemēram, liegumu aktīvus pārvest, juridiskajiem šķēršļiem citās valstīs, valūtas ierobežojumiem, nodrošinājuma turētāja risku, nodrošinājuma vērtību un aktīvu aizdošanu).

65. Sabiedrība nosaka ieguldījumu atdeves mērķi, lai sasniegtu ilgtspējīgu aktīvu portfeļu ienesīgumu.

66. Sabiedrība ieguldījumu politikā norāda, kā tā nosaka un pārvalda ar ieguldījumiem saistītus interešu konfliktus.

4.2. Tirgum piesaistītie un akciju indeksam piesaistītie dzīvības apdrošināšanas līgumi

67. Tirgum piesaistīto un akciju indeksam piesaistīto dzīvības apdrošināšanas līgumu tehnisko rezervju segumam izmantotos aktīvus iegulda, ņemot vērā sabiedrības politikās ietvertos mērķus un klientu intereses.

68. Sabiedrība, veicot ieguldījumus atbilstoši noslēgto tirgum piesaistīto dzīvības apdrošināšanas līgumu nosacījumiem, ņem vērā un pārvalda ar šādiem līgumiem saistītos ierobežojumus.

4.3. Aktīvi, kas netiek tirgoti regulētā tirgū

69. Sabiedrība izstrādā procedūras, lai pārvaldītu, uzraudzītu un kontrolētu risku attiecībā uz ieguldījumiem aktīvos, kas netiek tirgoti regulētā tirgū, vai ieguldījumiem strukturētos finanšu instrumentos, kuru vērtību ir sarežģīti noteikt, ja sabiedrība veic vai plāno veikt šādus ieguldījumus.

70. Sabiedrība novērtē aktīvus, kuri ir iekļauti regulētā tirgū, taču faktiski netiek tirgoti vispār vai tiek tirgoti neregulāri, ar tādām pašām metodēm, ar kādām tā novērtē aktīvus, kuri nav iekļauti regulētā tirgū.

4.4. Atvasinātie finanšu instrumenti un vērtspapīrošanas instrumenti

71. Sabiedrība, kas izmanto atvasinātos finanšu instrumentus, papildus Deleģētās regulas 2015/35 260. panta 1. punkta "c" apakšpunkta "iv" apakšpunktā minētajam izstrādā procedūras saskaņā ar risku pārvaldības politiku, lai sekotu, cik lielā mērā atvasināto finanšu instrumentu izmantošanas stratēģija atbilst ieguldījuma mērķim.

72. Sabiedrība, ja tā izmanto atvasinātos finanšu instrumentus, lai sekmētu efektīvu ieguldījumu portfeļa pārvaldi, uzskatāmi parāda, kā atvasināto finanšu instrumentu izmantošana uzlabo ieguldījumu portfeļa kvalitāti, drošību, likviditāti vai ienesīgumu.

73. Sabiedrība, ja tā izmanto atvasinātos finanšu instrumentus risku ierobežošanai vai kā risku mazināšanas metodi, dokumentē loģisko pamatojumu un uzskatāmi parāda risku mazināšanas efektivitāti, izmantojot atvasinātos finanšu instrumentus.

74. Sabiedrība, veicot ieguldījumus vērtspapīrošanas instrumentos saskaņā ar Deleģētās regulas 2015/35 VIII nodaļas nosacījumiem, veic padziļinātu produkta un bāzes aktīva izpēti.

4.5. Aizdevumu pārvaldība

75. Sabiedrība, kura izsniedz aizdevumus, ieguldījumu politikā iekļauj kreditēšanas darbībai atbilstošus kredītriska pārvaldības principus, kas nodrošina sabiedrības izsniegto aizdevumu nepārtrauktu pārraudzību visā kredīta pastāvēšanas laikā, tai skaitā aizņēmēja kredītpējas un nodrošinājuma novērtēšanas kārtību, rīcības plānu aizņēmēja saistību neizpildīšanas gadījumā un šo noteikumu 78., 79., 80., 81. un 82. punktā minēto aizņēmēja novērtēšanas kārtību atbilstoši aizdevuma veidam, apmēram un darījuma sarežģītībai.

76. Sabiedrība nodrošina, ka par aizdevuma piešķiršanu un pārraudzību atbildīgajām personām ir pietiekamas zināšanas un pieredze, lai pienācīgi novērtētu kredītrisku, tai skaitā izveidotu visaptverošu un uz nākotni vērstu novērtējumu par aizņēmēja kredītpēju gan pirms aizdevuma līguma slēgšanas, gan aizdevuma līguma darbības laikā.

77. Sabiedrība nodrošina, ka darbinieki un amatpersonas, kas pieņem lēmumu par aizdevuma piešķiršanu, aizdevuma līguma grozījumiem vai pirmstermiņa izbeigšanu, ir neatkarīgas un objektīvas. Sabiedrības darbinieks vai amatpersona nepiedalās konkrēta lēmuma pieņemšanā, ja:

77.1. darbiniekam vai amatpersonai ar aizņēmēju ir personiskas vai profesionālas attiecības ārpus sabiedrības;

77.2. darbiniekam vai amatpersonai ar aizņēmēju ir ekonomiskas vai cita rakstura attiecības, tai skaitā tiešas vai netiešas, faktiskas vai iespējamās, finansiālas vai nefinansiālas;

77.3. aizņēmējam ir pārmērīga politiska rakstura ietekme uz darbinieku vai amatpersonu vai politiska saikne ar to;

77.4. darbiniekam vai amatpersonai ir interešu konflikts attiecībā uz aizdevuma nodrošinājumu vai tā novērtēšanu.

78. Sabiedrība nodrošina, ka ar sabiedrību saistītām personām (tādām kā akcionārs, valdes un padomes loceklis vai šādas personas radnieks līdz otrajai radniecības pakāpei, laulātais vai svainis līdz pirmajai svainības pakāpei, vai persona, ar kuru tai ir kopīga saimniecība) un komercsabiedrībām, kurās ar sabiedrību saistītām personām ir būtiska ietekme vai kurās šīs personas ieņem vadošus amatus vai ir valdes vai padomes locekļi, aizdevuma piešķiršanas un pārskatīšanas nosacījumi nav labvēlīgāki par to aizdevumu noteikumiem, kuri piešķirti vai pārskatīti ar sabiedrību nesaistītām personām līdzīgos apstākļos, un nav pretrunā ar apdrošinājuma ņēmēju interesēm.

79. Sabiedrība darījumu slēgšanā ar šo noteikumu 78. punktā norādītajām personām nodrošina interešu konflikta situāciju novēršanu, piemēram, nosakot, ka būtiskākie darījumi jāaskaņo akcionāru sapulcē.

80. Sabiedrība dokumentē sākotnējos un aizdevuma pastāvēšanas laikā veiktos kredītpējas novērtējumus, kā arī lēmumu par aizdevuma piešķiršanu. Dokumentētie rezultāti ir pietiekami, lai pamatotu priekšlikumu apstiprināt vai noraidīt aizdevuma piešķiršanu.

81. Pirms aizdevuma līguma noslēgšanas sabiedrība izvērtē riskus, kas var rasties aizdevuma līguma pārvaldīšanas laikā, tai skaitā kredītrisku, likviditātes risku, atbilstības risku, reputācijas risku un citus riskus.

82. Novērtējot aizņēmēja spēju atbilstoši aizdevuma līguma nosacījumiem atmaksāt aizdevumu, sabiedrība atbilstoši aizdevuma veidam, apmēram un darījuma sarežģītībai ņem vērā:

82.1. aizdevuma mērķi;

- 82.2. aizņēmēja naudas plūsmu, finansiālo stāvokli un tā noturību;
- 82.3. aizdevuma sekundāros atmaksas avotus (piemēram, nodrošinājums, galvojumi) un to pieejamību;
- 82.4. riskus, ko aizņēmējs jau ir uzņēmis, risku kopējo apmēru un jutīgumu pret izmaiņām ekonomikā;
- 82.5. aizņēmēja pieredzi un darbības stabilitāti;
- 82.6. aizņēmēja līdzšinējo maksāšanas disciplīnu;
- 82.7. aizdevuma nodrošinājumu, tā kvalitāti, tai skaitā atrašanās vietu, pieejamību, likviditāti, tirgus vērtību un saistīto dokumentāciju;
- 82.8. galvotāju kredīspēju;
- 82.9. pēc iespējas klimata pārmaiņu ietekmi un ilgtspējas faktorus.

83. Sabiedrība aizņēmēja ienākumus uzskata par galveno aizdevuma atmaksas resursu, savukārt nodrošinājums vai citi riska mazināšanas faktori nodrošina papildu aizsardzību.

84. Pieņemot lēmumu par aizdevuma nosacījumiem, tai skaitā cenu, sabiedrība samēro ar katru aizdevumu saistītos riskus un paredzamos ieguvumus, ņemot vērā resursu izmaksas, nodrošinājuma un ierobežojošo nosacījumu esamību, kā arī aizņēmēja ienākumu un izsniedzamā aizdevuma valūtas sakritību. Aizdevuma nosacījumus nosaka tā, lai segtu visas ar aizdevumu saistītās izmaksas un kompensētu risku, ko sabiedrība uzņēmusies.

85. Sabiedrība nodrošina, ka:

- 85.1. tā izprot aizņēmēja pašreizējo un paredzamo finansiālo stāvokli un spēju atmaksāt aizdevumu;
- 85.2. tiek ievēroti aizdevuma līguma nosacījumi, tai skaitā nosacījums, ka izsniegtais aizdevums tiek izmantots līgumā noteiktajam mērķim;
- 85.3. nodrošinājumu pietiekamība tiek vērtēta, ņemot vērā izmaiņas tirgū un tā attīstības tendences;
- 85.4. tā atbilstoši reaģē uz informāciju par aizdevuma kvalitātes pasliktināšanos.

86. Sabiedrība regulāri pārbauda un dokumentē aizņēmēja spēju pildīt aizdevuma līgumā noteiktās saistības, norādot visu informāciju, kas nepieciešama aizņēmēja pašreizējā finansiālā stāvokļa novērtēšanai, tai skaitā kārtējos finanšu pārskatus un to analīzi, aizņēmēja ienākumu esamību un apmēru apliecinošus dokumentus, aizdevuma izmantošanu līgumā paredzētajam mērķim apliecinošus dokumentus, aizdevuma novērtēšanas dokumentus, iekšējos ziņojumus sabiedrības vadībai, saraksti ar aizņēmēju, aizņēmēja vai nodrošinājuma apsekošanas ziņojumus, nodrošinājuma novērtējumu un vērtības monitoringa rezultātus vai atsauci uz dokumentu vai citu informācijas nesēju, kurā tie tiek glabāti.

87. Sabiedrība katru reizi, kad tās rīcībā nonāk informācija, kas norāda uz notikušu vai gaidāmu būtisku kredītriska pieaugumu, veic aktīvu kvalitātes novērtēšanu atbilstoši 9. Starptautiskajam Finanšu pārskatu standartam, kas apstiprināts ar Komisijas 2023. gada 13. augusta regulu (ES) Nr. 2023/1803, ar ko pieņem vairākus starptautiskos grāmatvedības standartus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1606/2002.

88. Sabiedrība izvērtē kredītriska pieauguma būtiskumu saskaņā ar grāmatvedības standartiem.

89. Sabiedrība, izvērtējot būtisku kredītriska pieaugumu, izmanto visu informāciju, kuru tā saņem vai var saņemt un kuras iegūšana nav nesamērīgi apgrūtināša vai saistīta ar pārmērīgām izmaksām. Sabiedrība nosaka iekšējos un ārējos informācijas avotus un

metodes informācijas, ko tā izmanto būtiska kredītriska pieauguma noteikšanā un vērtēšanā, piemērošanai.

4.6. Aktīvu un saistību, kas nav tehniskās rezerves, novērtēšana

90. Sabiedrība Deleģētās regulas 2015/35 267. panta 2. punktā minētajā aktīvu un saistību novērtēšanas politikā un procedūrās ietver vismaz šādus elementus:

90.1. metodoloģiju, kritērijus un datu avotus, lai novērtētu, vai attiecīgā aktīva tirgus ir aktīvs vai neaktīvs;

90.2. prasības, kas nodrošina, ka novērtēšanas procesa un ar to saistīto kontroles procedūru, tai skaitā datu kvalitātes kontroles, dokumentācija ir pietiekama;

90.3. dokumentācijas par novērtēšanā izmantoto pieeju, kā arī datu, parametru un pieņēmumu atbilstības prasības;

90.4. regulāras ziņošanas kārtību sabiedrības valdei un padomei, lai tā varētu pieņemt lēmumus, kas saistīti ar aktīvu un saistību novērtēšanu.

91. Sabiedrība ievieš datu kvalitātes kontroles procedūru, lai noteiktu nepilnības un mērītu, uzraudzītu, vadītu un dokumentētu datu kvalitāti. Šāda procedūra ietver datu pilnīguma noteikšanu, no iekšējiem un ārējiem avotiem saņemtu datu piemērotības paredzētajam mērķim novērtēšanu, neatkarīgu datu kvalitātes pārbaudi un apstiprināšanu, kā arī nosaka prasību periodiski salīdzināt tirgus datus ar alternatīviem avotiem un iepriekšējo pieredzi.

92. Ja sabiedrība izmanto Deleģētās regulas 2015/35 263. pantā minētās alternatīvās novērtēšanas metodes, tā dokumentācijā ietver šādu informāciju:

92.1. metodes aprakstu, piemērotības pamatojumu, galvenos pieņēmumus, ierobežojumus un iznākumu;

92.2. apstākļus, kādos izvēlēta metode nav efektīva;

92.3. novērtēšanas procesa aprakstu un analīzi, kā arī ar metodi saistīto kontroles procedūru aprakstu;

92.4. ar metodi saistītās vērtēšanas nenoteiktības analīzi;

92.5. atpakaļejošo pārbaužu procedūras aprakstu un, kad iespējams, salīdzinājumu ar līdzīgiem modeļiem vai citiem etaloniem, kuru veic, ieviešot novērtēšanas metodi pirmo reizi, un pēc tam regulāri atkārti;

92.6. novērtēšanā izmantoto rīku un datorprogrammu aprakstu.

93. Sabiedrība nodrošina neatkarīgu novērtēšanas metodes pārbaudi saskaņā ar Deleģētās regulas 2015/35 267. panta 4. punkta "b" apakšpunktu pirms jaunas metodes ieviešanas vai būtiskām izmaiņām un regulāri pēc tam. Neatkarīgu pārbaudi veic, piemērojot sabiedrības izstrādātu iekšējo modeli vai iegādājoties to no ārēja piegādātāja. Pārbaudes biežums ir atkarīgs no metodes nozīmīguma lēmumu pieņemšanā un risku pārvaldībā. Sabiedrība nodrošina ziņošanu par pārbaudes rezultātiem un ieteikumiem sabiedrības valdei.

94. Sabiedrība nodrošina, ka sabiedrības padomei, valdei un citām personām, kas, pieņemot būtiskus lēmumus apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vārdā, rada attiecīgajai sabiedrībai civiltiesiskas saistības, ir izpratne par novērtēšanas pieeju un nenoteiktību novērtēšanas procesā (piemēram, izmantoto izejas datu vai modeļa risku).

95. Ja novērtēšanas metodes pārbaudi veic ārējais eksperts, sabiedrība nodrošina, ka tā piesaista ekspertu ar attiecīgām zināšanām un pieredzi, veltot šim uzdevumam nepieciešamo uzmanību.

96. Sabiedrība iesniedz Latvijas Bankai neatkarīga eksperta atzinumu par attiecīgā aktīva vai saistību novērtēšanu mēneša laikā pēc šāda atzinuma saņemšanas.

5. Kapitāla pārvaldība

97. Lai nodrošinātu Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likumā noteikto kapitāla prasību izpildi, sabiedrība izstrādā un apstiprina kapitāla pārvaldības politiku, kurā ietver:

97.1. procedūras aprakstu, lai nodrošinātu, ka atsevišķi pašu kapitāla posteņi (instrumenti) gan emitēšanas brīdī, gan vēlāk tiek klasificēti atbilstoši Deleģētās regulas 2015/35 71., 73., 75. un 77. pantā noteiktajām iezīmēm;

97.2. procedūras aprakstu, lai nodrošinātu, ka visi līgumiskie noteikumi, kas regulē pašu kapitāla posteņus, ir skaidri un nepārprotami attiecībā uz spēkā esošajām pašu kapitāla klasificēšanas prasībām;

97.3. procedūras aprakstu, lai uzraudzītu pašu kapitāla instrumentu emisiju pa līmeņiem saskaņā ar vidēja termiņa kapitāla pārvaldības plānu un nodrošinātu, ka pirms un pēc pašu kapitāla instrumentu emisijas tie atbilst attiecīgā pašu kapitāla līmeņa prasībām, kas noteiktas attiecīgā līmeņa pašu kapitāla instrumentiem;

97.4. procedūras aprakstu, lai uzraudzītu, ka pašu kapitāla instrumentiem nav radīti tādi apgrūtinājumi saistībā ar līgumiem, saistītiem darījumiem vai grupas struktūru, kas varētu negatīvi ietekmēt šo pašu kapitāla instrumentu atbilstību attiecīgā līmeņa klasifikācijas iezīmēm;

97.5. procedūras aprakstu, kas nodrošina, ka darbības, kas ir obligātas vai atļautas pašu kapitāla instrumentus regulējošajos līgumos, statūtos vai citos juridiskajos dokumentos, tiek savlaicīgi sāktas un pabeigtas;

97.6. procedūras aprakstu, kas nodrošina, ka nepieciešamības gadījumā tiek savlaicīgi izvērtēts, kad jāpieprasa papildu pašu kapitāla instrumentu apmaksu, un nosūtīts pieprasījums;

97.7. procedūras aprakstu, kas nodrošina, ka politika vai lēmumi attiecībā uz parasto akciju dividenžu izmaksu tiek ņemti vērā, izvērtējot kapitāla pietiekamību un nākotnē paredzamās dividendes;

97.8. procedūras aprakstu, kas nosaka, kā tiek identificēti un dokumentēti gadījumi, kad sabiedrība var atsevišķos gadījumos atcelt pirmā līmeņa kapitāla instrumentu peļņas sadali, lai kapitāla instruments atbilstu Deleģētās regulas 2015/35 71. panta 4. punkta "e" un "f" apakšpunktā noteiktajām klasificēšanas iezīmēm;

97.9. procedūras aprakstu, kas nosaka gadījumus, kad dividenžu izmaksa tiek pārcelta uz vēlāku laiku vai kad tiek pieņemts lēmums tās neizmaksāt saskaņā ar Deleģētās regulas 2015/35 71. panta 1. punkta "l" apakšpunkta un 73. panta 1. punkta "g" apakšpunkta prasībām, kā arī nosaka šādu gadījumu piemērošanas un dokumentēšanas principus;

97.10. procedūras aprakstu, kas nosaka, cik lielā mērā sabiedrība iekļauj aprēķinā pašu kapitāla posteņus, uz kuriem attiecas pārejas periods atbilstoši normatīvajos aktos par apdrošinātāju un pārapdrošinātāju maksātspējas kapitāla prasības un pašu kapitāla aprēķināšanu noteiktajām prasībām;

97.11. procedūras aprakstu, kas nodrošina, ka veids, kādā stresa apstākļos mainās to pašu kapitāla posteņu apmērs, uz kuriem attiecas šo noteikumu 97.10. apakšpunktā minētais pārejas periods, īpašu uzmanību pievēršot to spējai segt zaudējumus, tiek izvērtēts un, ja nepieciešams, ņemts vērā, veicot risku un maksātspējas pašu novērtējumu.

98. Sabiedrība izstrādā Deleģētās regulas 2015/35 71. panta 1. punkta "g" apakšpunktā minēto vidēja termiņa kapitāla pārvaldības plānu, kura izpildi kontrolē sabiedrības padome un kurš ietver vismaz šādu informāciju:

98.1. plānotās pašu kapitāla instrumentu emisijas apmēru un termiņu;

98.2. pašu kapitāla instrumentu dzēšanas termiņu, tai skaitā gan līgumā noteikto atmaksas termiņu, gan iespēju veikt sabiedrības pašu kapitāla instrumentu dzēšanu vai izpirkumu pirms termiņa;

98.3. informāciju par to, kā katra emisija, izpirkšana, apmaksa vai citas izmaiņas atsevišķa pašu kapitāla posteņa novērtējumā ietekmē pašu kapitāla līmeņiem noteikto ierobežojumu ievērošanu;

98.4. informāciju par to, kā peļņas sadales politikas piemērošana ietekmēs pašu kapitālu;

98.5. normatīvajos aktos par apdrošinātāju un pārapsedrošinātāju maksātspējas kapitāla prasības un pašu kapitāla aprēķināšanu noteiktā pārejas perioda beigu ietekmi uz pašu kapitāla posteņu iedalījumu līmeņos un apmēru.

99. Sabiedrība vidēja termiņa kapitāla pārvaldības plānā ņem vērā risku pārvaldības sistēmas rezultātus un risku un maksātspējas pašu novērtējumu.

6. Sabiedrības padomes funkcijas pārvaldības jomā

100. Sabiedrības padome uzrauga, kā sabiedrības valde nodrošina efektīvas pārvaldības sistēmas izveidi un darbību. Veicot pārvaldības sistēmas uzraudzību, sabiedrības padome:

100.1. nosaka sabiedrības attīstības un darbības stratēģiju, kā arī izstrādā un apstiprina saistītās politikas tās īstenošanai;

100.2. nosaka riskus, kurus sabiedrība vēlas uzņemt, un pieļaujamo risku līmeni;

100.3. uzrauga, kā sabiedrības valde izveido efektīvu risku pārvaldības sistēmu (tai skaitā apstiprina risku identificēšanas un pārvaldīšanas politikas), kas balstīta uz sabiedrības padomes noteikto stratēģiju, un politikas un procedūras, kas nepieciešamas, lai pastāvīgi noteiktu, novērtētu, uzraudzītu un pārvaldītu pastāvošos vai iespējamos riskus vai risku grupas un to savstarpējo mijiedarbību;

100.4. nosaka Deleģētās regulas 2015/35 258. panta 6. punktā minētās pārvaldības sistēmas novērtēšanas kārtību;

100.5. nosaka pārvaldības sistēmas un tajā ietilpstošo jomu pilnveidei izstrādāto rekomendāciju īstenošanas pārbaudes kārtību;

100.6. nosaka pazīmes, kas norāda uz interešu konfliktu, un interešu konflikta novēršanas un pārvaldības kārtību;

100.7. nodrošina visu pieņemto padomes lēmumu, tai skaitā lēmumu pamatojumu, fiksēšanu padomes sēžu protokolos.

7. Sabiedrības valdes funkcijas pārvaldības jomā

101. Sabiedrības valde ir atbildīga par pārvaldības sistēmas izveidi, tās īstenošanu, pārvaldīšanu un pilnveidošanu. Pārvaldības sistēmas jomā sabiedrības valde:

101.1. izstrādā, dokumentē un īsteno atbilstošas politikas un procedūras visu sabiedrības darbībai piemītošo būtisko risku identificēšanai un pārvaldībai, tai skaitā mērīšanai, novērtēšanai, kontrolei un pārskatu par riskiem sniegšanai, kā arī apstiprina atbilstošās procedūras;

101.2. ievieš sabiedrības padomes apstiprinātos operacionālā riska pārvaldības pamatprincipus konsekventi visās sabiedrības struktūrvienībās, kā arī nodrošina, ka visu līmeņu darbiniekiem ir izpratne par viņu pienākumiem saistībā ar operacionālā riska pārvaldību;

101.3. nosaka un uzrauga iekšējos kvantitatīvos limitus katram ieguldījumu veidam, ārpusbilances saistībām, darījumu partneriem, ģeogrāfiskajam izvietojumam vai nozarei, lai nodrošinātu risku pārvaldīšanas efektivitāti un aizsargātu apdrošinājuma ņēmēju intereses.

8. Atbilstība un piemērotība

102. Papildus Deleģētās regulas 2015/35 273. pantā noteiktajām prasībām sabiedrība nodrošina, ka sabiedrības padomes un valdes locekļi, par risku pārvaldības funkciju atbildīgā persona, par atbilstības funkciju atbildīgā persona, par iekšējā audita funkciju atbildīgā persona, par aktuāro funkciju atbildīgā persona, kā arī personas, kas, pieņemot būtiskus lēmumus apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vārdā, rada attiecīgajai sabiedrībai civiltiesiskas saistības, ir ar atbilstošu profesionālo kvalifikāciju, zināšanām un amatam nepieciešamo pieredzi, lai sabiedrība tiktu profesionāli vadīta un pārraudzīta.

103. Sabiedrība nosaka un dokumentē amatus, kuru veicēji, pieņemot būtiskus lēmumus apdrošināšanas vai pārapirošināšanas sabiedrības vārdā, rada attiecīgajai sabiedrībai civiltiesiskas saistības.

8.1. Atbilstības un piemērotības prasības

104. Sabiedrība nodrošina, ka gan sabiedrības padomei, gan valdei kolektīvi ir pietiekama pieredze un zināšanas par visiem būtiskajiem sabiedrības darbības veidiem un riskiem. Sabiedrība nodrošina, ka gan sabiedrības padomei, gan valdei kolektīvi ir pietiekama pieredze un zināšanas vai nepieciešamības gadījumā iespēja saņemt konsultāciju vismaz šādās jomās:

- 104.1. apdrošināšana un finanšu tirgi;
- 104.2. darbības stratēģija un darbības modelis;
- 104.3. pārvaldības sistēma;
- 104.4. finanšu un aktuārā analīze;
- 104.5. tiesiskais regulējums un prasības.

105. Veicot izmaiņas sabiedrības padomes vai valdes sastāvā, sabiedrība nodrošina, ka sabiedrības padomes un valdes locekļu kolektīvās zināšanas saglabājas atbilstošā līmenī.

106. Sabiedrība izstrādā, dokumentē un īsteno politiku dažādības nodrošināšanai sabiedrības padomes un valdes sastāvā, lai nodrošinātu, ka, ieceļot amatā sabiedrības padomes un valdes locekļus, tiek īstenota daudzveidīgu viedokļu, pieredzes un kompetenču izmantošana sabiedrības valdes un padomes ikdienas darbībā.

107. Novērtējot sabiedrības padomes un valdes locekļu pieredzi, ņem vērā sabiedrības komercdarbības veidu, lielumu un sarežģītību, kā arī attiecīgos amata pienākumus. Valdes loceklim nepieciešamās pieredzes un prasību apjoms var atšķirties no padomes loceklim nepieciešamās pieredzes un prasību apjoma.

108. Lai nodrošinātu, ka katram sabiedrības padomes un valdes loceklim ir pietiekama kompetence un prasmes, lai veiktu amata pienākumus sabiedrības padomes vai valdes vai to komiteju (ja tādas izveidotas) darbā, sabiedrība nodrošina, ka nepieciešamības gadījumā katram sabiedrības padomes un valdes loceklim ir iespēja saņemt atbilstošu iekšēju vai ārēju apmācību vai konsultāciju.

109. Veicot atbilstības un piemērotības novērtējumu, ņem vērā gan informāciju par sabiedrības padomes vai valdes locekļa līdzšinējo komercdarbību un tās ietekmi uz padomes vai valdes locekļa reputāciju, gan zināšanas, kas gūtas mācību procesā, gan praktisko pieredzi, kas gūta iepriekšējos amatos. Novērtējumā ņem vērā prasmes un zināšanas, kuras sabiedrības padomes vai valdes locekļi ir ieguvuši un lietojuši praksē savā profesionālajā jomā.

110. Atbilstības un piemērotības novērtējumā ņem vērā arī šādus sabiedrības padomes un valdes efektīvai funkcionēšanai nozīmīgus kritērijus:

110.1. iespējamus interešu konfliktus;

110.2. spēju pietiekami daudz laika veltīt amata pienākumu veikšanai;

110.3. kopējo sabiedrības padomes un valdes sastāvu, ietverot zināšanu un kompetences atbilstību sabiedrības padomes vai valdes kolektīvās pieredzes un zināšanu nodrošināšanai;

110.4. spēju savus pienākumus pildīt neatkarīgi, bez nepienācīgas trešo personu ietekmes.

111. Novērtējot sabiedrības padomes vai valdes locekļa neatkarību, izvērtē vismaz šādu informāciju:

111.1. iepriekšējos un pašreizējos amatus sabiedrībā vai citās komercsabiedrībās;

111.2. personiskās, profesionālās un ekonomiskās attiecības ar valdes un padomes locekļiem, kuri pilda pārvaldības funkcijas tajā pašā sabiedrībā, tās mātes sabiedrībā vai meitas sabiedrībā;

111.3. personiskās, profesionālās un ekonomiskās attiecības ar tās pašas sabiedrības, mātes sabiedrības vai meitas sabiedrības akciju kontrolpaketes turētājiem.

112. Ja sabiedrībai kļūst zināma informācija, kas rada šaubas par sabiedrības padomes vai valdes locekļa vai personas, kura atbild par pamatfunkciju, zināšanām, pieredzi vai reputāciju, sabiedrība novērtē, kā tas ietekmē vai var ietekmēt šīs personas piemērotību, ņemot vērā visu zināmo un novērtējumam būtisko informāciju par attiecīgajiem notikumiem vai apstākļiem neatkarīgi no to norises laika un vietas.

113. Novērtējot personas atbilstību saskaņā ar Deleģētās regulas 2015/35 273. panta 4. punkta prasībām, sabiedrība ņem vērā, ka tajā minēto aspektu noilguma termiņu nodarījumam nosaka, pamatojoties uz Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.

114. Novērtējot sabiedrības padomes vai valdes locekļa reputāciju, ņem vērā kriminālās sodāmības vai administratīvās sodāmības reģistros pieejamo informāciju, izvērtējot notiesāšanas vai apsūdzības veidu, apelācijas līmeni, saņemto sodu, tiesas procesa posmu un jebkuru rehabilitējošu pasākumu ietekmi. Novērtējumā ņem vērā arī jebkurus attiecīgā pārkāpuma vai administratīvo vai uzraudzības iestāžu piemērotā soda (sankcijas) blakusapstākļus, tai skaitā vainu mīkstinošus apstākļus, laikposmu kopš pārkāpuma izdarīšanas un attiecīgā sabiedrības padomes vai valdes locekļa rīcību šajā laikposmā, kā arī šā pārkāpuma vai administratīvo vai uzraudzības iestāžu sankcijas būtiskumu, ņemot vērā attiecīgā sabiedrības padomes vai valdes locekļa pienākumus un lomu sabiedrības darbībā.

115. Novērtējot sabiedrības padomes vai valdes locekļa reputāciju, ņem vērā iepriekšējo personas darbību, izvērtējot vismaz šādu informāciju:

115.1. pierādījumus, kas liecina, ka sabiedrības padomes vai valdes loceklis ir atteicies sadarboties vai sniedzis nepatiesu informāciju, tai skaitā apzināti maldinājis uzraugošās iestādes;

115.2. saņemtu atteikumu veikt kādu reģistrāciju, izsniegt atļauju, uzņemt par dalībnieku vai izsniegt licenci komercdarbības vai profesionālās darbības veikšanai vai veikt šādas reģistrācijas, atļaujas, dalības vai licences atsaukšanu, anulēšanu vai pārtraukšanu vai arī attiecīgās uzraugošās iestādes veiktu izslēgšanu;

115.3. iemeslus, kāpēc notikusi atbrīvošana no darba vai atbildīga amata, darba devēja uzticības zaudēšana vai līdzīga situācija vai izteikts lūgums atkāpties no amata;

115.4. atņemtas tiesības veikt visu veidu vai noteikta veida komercdarbību, tai skaitā būt par kapitālsabiedrības valdes vai padomes locekli.

8.2. Atbilstības un piemērotības novērtēšanas politikas un procedūras

116. Sabiedrība izstrādā un apstiprina politiku un procedūras atbilstības un piemērotības novērtēšanai, kurās nosaka vismaz:

116.1. personu, kura ir atbildīga par atbilstības un piemērotības novērtēšanas veikšanu;

116.2. šo noteikumu 102. punktā minēto personu atbilstības un piemērotības novērtēšanas kārtību;

116.3. zināšanu, prasmju un pieredzes apjomu, kas nepieciešams, lai šo noteikumu 102. punktā minētās personas varētu novērtēt kā pietiekami kompetentas;

116.4. informāciju un apliecinājumus, kurus šo noteikumu 102. punktā minētās personas iesniedz sabiedrībai izvērtēšanai;

116.5. situācijas, kurās veic atkārtotu atbilstības un piemērotības novērtēšanu, kā arī veicamos pasākumus, lai apzinātu šādas situācijas;

116.6. prasību, ka šo noteikumu 102. punktā minētās personas ziņo sabiedrībai par jebkurām būtiskām izmaiņām un notikumiem, kuri ietekmē atbilstību noteiktajām prasībām;

116.7. citu darbinieku atbilstības un piemērotības novērtēšanas procedūru aprakstus, gan apsverot to iecelšanu konkrētā amatā, gan regulāri novērtējot to atbilstību un piemērotību.

117. Sabiedrība veic šo noteikumu 102. punktā minēto personu novērtēšanu, pirms tās sāk pildīt amata pienākumus. Personas atbilstību un piemērotību atkārtoti izvērtē vismaz šādās situācijās:

117.1. sabiedrības padomes vai valdes loceklis tiek pārvēlēts amatā;

117.2. tiek veiktas izmaiņas sabiedrības padomes vai valdes locekļa veicamajos pienākumos vai mainās šo pienākumu veikšanai nepieciešamās kompetences;

117.3. ir iemesls uzskatīt, ka persona ir ietekmējusi sabiedrību, lai tā rīkotos neatbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, vai pati rīkojusies neatbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;

117.4. ir iemesls ticēt, ka personas rīcība var palielināt finanšu noziegumu risku vai noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas risku;

117.5. ir iemesls uzskatīt, ka personas rīcības dēļ pareiza un piesardzīga sabiedrības darbības pārvaldība ir pakļauta riskam;

117.6. tas kļūst nepieciešams noteiktu apstākļu vai notikumu iestāšanās dēļ.

118. Ja sabiedrība veic piemērotības novērtējumu šo noteikumu 117.2. un 117.6. apakšpunktā minētajos gadījumos, novērtējumu var veikt ierobežotā apjomā, to balstot uz izvērtējumu par to, vai notikums, kurš ir bijis par iemeslu atkārtota novērtējuma veikšanai, nav ietekmējis sabiedrības padomes vai valdes locekļa piemērotību.

119. Sabiedrība dokumentē šo noteikumu 102. punktā minēto personu atbilstības un piemērotības novērtēšanas procesu un rezultātus.

120. Sabiedrība, izstrādājot šajos noteikumos minēto atbilstības un piemērotības novērtēšanas politiku, ņem vērā sabiedrības komercdarbības veidu, lielumu un sarežģītību, kā arī tās veikto darījumu apmēru un daudzveidību.

9. Iekšējās kontroles sistēma

121. Izveidojot, ieviešot un uzturot iekšējās kontroles sistēmu, sabiedrība nodrošina, ka personālam ir izpratne par tā lomu iekšējās kontroles sistēmā. Kontroles darbības samēro ar riskiem, kas izriet no kontrolējamajām darbībām un procesiem.

122. Sabiedrība nodrošina, ka iekšējās kontroles sistēmā noteiktā uzraudzības un ziņojumu sniegšanas kārtība nodrošina sabiedrības padomi un valdi ar lēmumu pieņemšanai būtisku informāciju.

10. Pamatfunkcijas

123. Sabiedrība atbilstoši tās darbības specifikai nodrošina vismaz šādu pamatfunkciju veikšanu:

- 123.1. risku pārvaldības funkcija;
- 123.2. darbības atbilstības funkcija;
- 123.3. iekšējā audita funkcija;
- 123.4. aktuārā funkcija.

10.1. Risku pārvaldības funkcija un darbības atbilstības funkcija

124. Sabiedrība nodrošina, ka par risku pārvaldības funkciju atbildīgā persona, kas darbojas saskaņā ar Deleģētās regulas 2015/35 269. panta prasībām, ziņo sabiedrības padomei un valdei par riskiem, kas ir identificēti kā būtiski sabiedrības darbībai. Par risku pārvaldības funkciju atbildīgā persona ziņo arī par citām specifiskām risku jomām pēc savas iniciatīvas un pēc sabiedrības padomes vai valdes pieprasījuma.

125. Sabiedrība Deleģētās regulas 2015/35 270. panta 1. punktā noteikto atbilstības politiku un atbilstības plānu par iepriekšējo gadu, kā arī tajos veiktās izmaiņas iesniedz Latvijas Bankai rakstveidā vienlaikus ar Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas likuma 91. panta pirmajā daļā minētā ziņojuma par maksātspēju un finansiālo stāvokli publiskošanu.

10.2. Iekšējā audita funkcija

126. Papildus Deleģētās regulas 2015/35 271. pantā noteiktajām prasībām sabiedrība nodrošina, ka, veicot iekšējo auditu, izdarot audita secinājumus un ziņojot par tiem, par iekšējā audita funkciju atbildīgā persona nav atkarīga no sabiedrības valdes.

127. Lai iekšējā audita funkcija darbotos efektīvi, sabiedrība nodrošina vismaz šādu pasākumu veikšanu:

- 127.1. skaidri nosaka un dokumentē struktūrvienības, kas veic iekšējā audita funkciju, pilnvaras;
- 127.2. nodala iekšējā audita funkciju no ikdienas darījumu veikšanas un pārējām pamatfunkcijām, tai skaitā nodrošina, ka iekšējā audita darbinieks, kurš iepriekš strādājis citā struktūrvienībā, neveic šīs struktūrvienības auditu par periodu, kad tajā strādājis;
- 127.3. nodrošina, ka struktūrvienības, kas veic iekšējā audita funkciju, ietvaros pastāvošie interešu konflikti tiek attiecīgi pārvaldīti;
- 127.4. nodrošina struktūrvienībai, kas veic iekšējā audita funkciju, brīvu piekļuvi visiem dokumentiem, informācijai un darbiniekiem;
- 127.5. piešķir struktūrvienībai, kas veic iekšējā audita funkciju, pilnvaras kontrolēt sabiedrības darbību, kuras nodrošināšanai tiek izmantoti ārpalpojumu sniedzēju pakalpojumi;
- 127.6. nodrošina struktūrvienībai, kas veic iekšējā audita funkciju, efektīvai funkcijas veikšanai pietiekamus resursus, tai skaitā atbilstošu darbinieku ar pietiekamu izglītību un profesionālo pieredzi skaitu, lai būtu pamats uzskatīt, ka tie ir spējīgi kvalificēti pildīt savus pienākumus, kā arī nodrošina to pastāvīgu apmācību;
- 127.7. nodrošina struktūrvienībai, kas veic iekšējā audita funkciju, tiešus kontaktus ar sabiedrības padomi un valdi.

128. Sabiedrība var izveidot atsevišķas funkcijas specifisku darbību vai vienību kontrolei un uzraudzībai. Šādas funkcijas ir iekšējās kontroles sistēmas sastāvdaļa un neatbrīvo iekšējā audita funkciju no šo specifisko darbību vai vienību pārbaudes. Lai panāktu lielāku efektivitāti, iekšējā audita funkcija, veicot savus pienākumus, var izmantot citu funkciju sniegto informāciju. Iekšējā audita funkcijas neatkarība nozīmē, ka tai ir noteikts statuss organizācijā un tā veic uzdevumus bez nepamatotas iejaukšanās un objektīvi.

129. Sabiedrība nodrošina, ka iekšējā audita funkcija, sagatavojot rakstveida ziņojumu sabiedrības padomei un valdei saskaņā ar Deleģētās regulas 2015/35 271. panta 3. punkta "d" apakšpunktā minētajām prasībām, ietver tajā paredzēto laika periodu, kas nepieciešams ziņojumā minēto trūkumu novēršanai, un norāda atbildīgo personu, kā arī informāciju par iepriekš sniegto ieteikumu izpildi.

130. Sabiedrības padome apstiprina iekšējā audita politiku, kurā iekļauti vismaz šādi elementi:

130.1. noteikumi un nosacījumi, saskaņā ar kuriem struktūrvienībai, kas veic iekšējā audita funkciju, var noteikt uzdevumu sniegt atzinumu vai atbalstu vai veikt citus īpašus uzdevumus;

130.2. procedūras, kuras par iekšējā audita funkciju atbildīgā persona ievēro pirms uzraudzības iestādes informēšanas;

130.3. iekšējā audita personāla rotācijas kritēriji.

131. Iekšējā audita funkcija veic darbību saskaņā ar sabiedrības padomes noteikto darbības plānu, kurā atspoguļo:

131.1. pārskata periodā pārbaudāmās darbības jomas, pārbaucību regularitāti un pārbaucību veikšanai nepieciešamos resursus, nodrošinot, ka visas nozīmīgās jomas tiek pārbaudītas regulāri;

131.2. risku noteikšanas un novērtēšanas metodes pārbaudāmajām darbības jomām, kā arī risku kontroles procedūru novērtēšanas kritērijus, ņemot vērā paredzamo jaunu produktu attīstību;

131.3. pārbaucību rezultātu dokumentēšanas prasības, nodrošinot, ka saglabātā informācija ļauj izsekot audita procesam un izdarītajiem secinājumiem;

131.4. kārtību, kādā pārbaucību rezultātus sniedz sabiedrības padomei un valdei, un ieteikumu īstenošanas pārbaudes kārtību.

132. Sabiedrība šo noteikumu 129. punktā noteikto iekšējā audita funkcijas ziņojumu padomei par iepriekšējo gadu un šo noteikumu 131. punktā noteikto iekšējā audita darbības plānu par iepriekšējo gadu un izmaiņas tajā iesniedz Latvijas Bankai rakstveidā vienlaikus ar Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas likuma 91. panta pirmajā daļā minētā ziņojuma par maksātspēju un finansiālo stāvokli publiskošanu.

10.3. Aktuārā funkcija

133. Sabiedrība veic atbilstošus pasākumus, lai izvairītos no iespējamām interešu konfliktiem, ja tā papildus Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas likuma 68. pantā noteiktajiem pienākumiem nosaka citus pienākumus un uzdevumus, kas jāveic aktuārās funkcijas ietvaros.

134. Sabiedrība aktuārās funkcijas ietvaros, veicot risku un maksātspējas pašu novērtējumu, sniedz viedokli par sabiedrības pastāvīgu turpmāko atbilstību prasībām attiecībā uz tehnisko rezervju aprēķinu un nosaka iespējamās riskus, kuri izriet no nenoteiktības, kas saistīta ar šo aprēķinu.

135. Sabiedrība aktuārās funkcijas ietvaros papildus Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma 68. panta prasībām koordinē tehnisko rezervju aprēķināšanu, nosakot, kurš veic tehnisko rezervju aprēķināšanu, un skaidri nodalot pienākumus un atbildību, nodrošinot neatkarīgu aprēķinu pārbaudi un tehnisko rezervju apstiprināšanu. Gadījumos, kad aktuārās funkcijas ietvaros tiek veikta gan tehnisko rezervju aprēķināšana, gan tehnisko rezervju apstiprināšana, sabiedrības ieviestie procesi un procedūras nodrošina izvairīšanos no interešu konflikta un atbilstošu neatkarību. Pienākumu nodalīšanas pakāpi nosaka samērīgi ar tehnisko rezervju aprēķināšanai piemītošo risku raksturu, apmēru un sarežģītību.

136. Sabiedrība aktuārās funkcijas ietvaros identificē jebkuras nesabalansētības tehnisko rezervju aprēķinā saskaņā ar Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likuma prasībām un ierosina atbilstošas korekcijas.

137. Sabiedrība aktuārās funkcijas ietvaros izskaidro jebkuru būtisku ietekmi uz tehnisko rezervju apmēru, ko starp novērtēšanas dienām rada izmaiņas datos, tehnisko rezervju aprēķināšanas metodēs vai pieņēmumos.

138. Sabiedrība tehnisko rezervju aprēķina koordinēšanas ietvaros nodrošina tehnisko rezervju aprēķinā izmantoto metožu un modeļu, tai skaitā izdarīto pieņēmumu, piemērotību un izvērtē tehnisko rezervju aprēķinā izmantoto datu pietiekamību un kvalitāti.

139. Sabiedrība aktuārās funkcijas ietvaros novērtē tehnisko rezervju aprēķinā izmantoto iekšējo un ārējo datu atbilstību normatīvajos aktos noteiktajiem datu kvalitātes standartiem. Sabiedrība aktuārās funkcijas ietvaros sniedz ieteikumus attiecībā uz iekšējām procedūrām, lai uzlabotu datu kvalitāti, nodrošinot sabiedrības darbības atbilstību attiecīgajām normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

140. Sabiedrība aktuārās funkcijas ietvaros, sniedzot viedokli par risku parakstīšanas politiku un cedētās pārapdrošināšanas un retrocesijas līgumiem, ņem vērā to un tehnisko rezervju savstarpējo saistību.

141. Viedoklī par risku parakstīšanas politiku papildus Deleģētās regulas 2015/35 272. panta 6. punkta prasībām ietver vismaz šādu informāciju:

141.1. norādi, vai produktu cenas atbilst risku parakstīšanas politikai attiecībā uz riska uzņemšanos;

141.2. viedokli par galvenajiem riska faktoriem, kas ietekmēs apdrošināšanas darbības ienesīgumu nākamā gada laikā, izvērtējot tādu ārējo faktoru kā inflācija, juridiskie un ilgtspējas riski, apdrošināšanas darbības apjoma izmaiņas vai tirgus vides izmaiņas iespējamo ietekmi uz nākotnes peļņu;

141.3. viedokli par plānoto līgumu noteikumu un nosacījumu izmaiņu iespējamo finansiālo ietekmi;

141.4. mainīguma pakāpi, kas raksturo sagaidāmo ienesīgumu, kā arī šīs mainīguma pakāpes atbilstību riskiem, kurus sabiedrība vēlas uzņemt.

142. Viedoklī par cedētās pārapdrošināšanas politiku papildus Deleģētās regulas 2015/35 272. panta 7. punkta prasībām ietver vismaz šādu informāciju:

142.1. par cedētās pārapdrošināšanas izvietojuma atbilstību sabiedrībā noteiktajam pieļaujamajam riska līmenim;

142.2. par cedētās pārapdrošināšanas ietekmi uz neto tehnisko rezervju apmēru;

142.3. par cedētās pārapdrošināšanas piemērošanas efektivitāti, mazinot pašu kapitāla svārstīgumu.

143. Sabiedrība, kas izmanto iekšējo modeli, aktuārās funkcijas ietvaros piedalās risku, uz kuriem attiecas iekšējais modelis, noteikšanā un mijiedarbības starp šiem riskiem un pārējiem riskiem izvērtēšanā. Aktuārās funkcijas iesaiste ir balstīta uz tehnisko analīzi un atspoguļo aktuārās funkcijas pieredzi un zināšanas.

144. Sabiedrība aktuārās funkcijas ietvaros ziņo sabiedrības valdei par jebkuru būtisku novirzi, kas konstatēta, veicot tehnisko rezervju vislabākās aplēses salīdzināšanu ar faktisko situāciju. Ziņojumā norāda novirzes iemeslus un sniedz priekšlikumus par izmaiņām izmantotajos pieņēmumos vai aprēķina metodēs, lai uzlabotu tehnisko rezervju vislabākās aplēses aprēķinus.

145. Ziņojumā sabiedrības padomei un valdei, kas jāsagatavo atbilstoši Deleģētās regulas 2015/35 272. panta 8. punkta prasībām, ietver vismaz šādu informāciju:

145.1. tehnisko rezervju aprēķinos izmantoto metožu aprakstu un to izvēles pamatojumu;

145.2. izklāstu par būtiskākajiem pieņēmumiem, uz kuriem balstītas tehnisko rezervju aprēķinu metodes, un to izvēles pamatojumu, kā arī norādes par tehnisko rezervju aprēķinu pamatā esošo pieņēmumu jutīgumu katram no būtiskajiem riskiem;

145.3. tehnisko rezervju aprēķinos izmantoto datu pārbaudes aprakstu, ietverot informāciju par veiktajām datu korekcijām;

145.4. atbilstības novērtējumu un tehnisko rezervju apstiprināšanas rezultātus;

145.5. viedokli par risku parakstīšanas politiku;

145.6. viedokli par cedētās pārapsūtināšanas politiku;

145.7. aprakstu par piedalīšanos to risku modelēšanā, kas ir kapitāla prasību aprēķina pamatā.

146. Sabiedrība Deleģētās regulas 2015/35 272. panta 8. punktā noteikto aktuārās funkcijas sagatavoto ziņojumu par iepriekšējo gadu iesniedz Latvijas Bankai rakstveidā vienlaikus ar Apdrošināšanas un pārapsūtināšanas likuma 91. panta pirmajā daļā minētā ziņojuma par maksātspēju un finansiālo stāvokli publiskošanu.

11. Ārpakalpojumi

147. Par sabiedrībai svarīgām (būtiskām) ir uzskatāmas šādas funkcijas:

147.1. pamatfunkcijas;

147.2. grāmatvedības kārtošana;

147.3. informācijas tehnoloģiju uzturēšana;

147.4. pašu riska un maksātspējas novērtējuma organizēšana;

147.5. ieguldījumu veikšana un pārvaldība;

147.6. apdrošināšanas vai pārapsūtināšanas riska parakstīšana;

147.7. apdrošināšanas atlīdzību noregulēšana.

148. Papildus šo noteikumu 147. punktā minētajām sabiedrība var noteikt citas funkcijas vai darbības, kuras tā uzskata par būtiskām, vadoties pēc tā, vai sabiedrība bez konkrētās ārpalpojuma nodotās funkcijas vai darbības varētu sniegt pakalpojumus apdrošinājuma ņēmējiem.

149. Sabiedrība nodrošina, ka jebkura pakalpojuma sniedzēja, tai skaitā apdrošināšanas starpnieka, kurš nav sabiedrības darbinieks, bet kuram ir piešķirtas pilnvaras parakstīt apdrošināšanas risku vai kārtot atlīdzības sabiedrības vārdā, darbība ir pakļauta ārpalpojumu sniegšanas prasībām.

150. Ja būtiskas funkcijas tiek nodotas ārpalpojuma sniedzējam grupas ietvaros, grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība papildus Deleģētās regulas 2015/35 274. panta 2. punktā

minētajam nosaka un dokumentē, kuras funkcijas attiecas uz katru konkrēto grupas struktūrvienību, un nodrošina, ka būtisku funkciju nodošana ārpakalpojuma sniedzējam nelabvēlīgi neietekmē to veikšanu katrā konkrētā grupas struktūrvienībā.

151. Sabiedrība, kura izmanto ārpakalpojumus vai apsver to izmantošanu, ārpakalpojumu saņemšanas politikā nosaka sabiedrības pieeju un procesus ārpakalpojumu nodrošināšanā no līguma noslēgšanas līdz tā izbeigšanai. Ārpakalpojumu izmantošanas politikā ietver vismaz:

- 151.1. sabiedrībai būtiskas funkcijas vai darbības noteikšanas kritērijus;
- 151.2. informāciju, kā tiek izvēlēts piemērotas kvalitātes pakalpojuma sniedzējs un kā un cik bieži tiek izvērtēta tā darbība un sasniegtie rezultāti;
- 151.3. informāciju, kas jāiekļauj rakstveida līgumā ar ārpakalpojuma sniedzēju;
- 151.4. sabiedrības rīcību plānā neparedzētu situāciju novēršanai, tai skaitā situācijā, kad sabiedrībai būtisko funkciju vai darbību nodrošināšana ārpakalpojumā tiek pārtraukta;
- 151.5. kārtību, kādā tiek nodrošināta pastāvīga uzraudzība, lai ārpakalpojumi atbilstu sabiedrības politikās noteiktajām prasībām un kvalitātes standartiem, īpaši attiecībā uz ārpakalpojumu sniedzējiem deleģētajām svarīgām (būtiskām) funkcijām;
- 151.6. kārtību ziņojumu saņemšanai no ārpakalpojumu sniedzējiem;
- 151.7. kārtību ārpakalpojumu sniedzēju darbības rezultātu un saņemto ziņojumu novērtēšanai;
- 151.8. kārtību visas no ārpakalpojumu sniedzējiem saņemtās būtiskās informācijas, tai skaitā ziņojumu par darbības nepārtrauktības pasākumiem un pārbaudēm, izskatīšanai.

152. Sabiedrība nosūta Latvijas Bankai paziņojumu par svarīgu (būtisku) funkciju nodošanu ārpakalpojuma sniedzējam. Paziņojumā ietver sniegtā pakalpojuma būtību, ārpakalpojuma sniedzēja nosaukumu un iemeslus, kāpēc jāizmanto ārpakalpojuma sniedzējs. Ja ārpakalpojums skar kādu no pamatfunkcijām, paziņojumā iekļauj arī par šo pamatfunkciju atbildīgā pakalpojuma sniedzēja vārdu un uzvārdu vai amata nosaukumu.

153. Sabiedrība nodrošina, ka pirms pamatfunkcijas deleģēšanas ārpakalpojuma sniedzējam personas, kuras nodrošinās pamatfunkcijas veikšanu, tiek novērtētas, piemērojot šo noteikumu 8.2. apakšnodaļā minētās atbilstības un piemērotības procedūras.

154. Sabiedrība ieceļ amatā pienākumu veikšanai atbilstošu un piemērotu personu, kura ir atbildīga par pamatfunkciju, kas ir nodota ārpakalpojuma sniedzējam, un papildus šo noteikumu 152. punkta prasībām iesniedz Latvijas Bankai informāciju, kas apliecina šīs personas atbilstību un piemērotību. Atbildīgajai personai ir pietiekamas zināšanas un pieredze saistībā ar deleģēto pamatfunkciju, lai varētu uzraudzīt un izvērtēt ārpakalpojuma sniedzēja darbību un tās rezultātus.

12. Īpašās prasības grupas pārvaldības sistēmai

155. Sabiedrība, kas saskaņā ar Apdrošināšanas un pārāpdrošināšanas likumā noteiktajām prasībām ir pakļauta grupas uzraudzībai, nosaka atbilstošas iekšējās pārvaldības sistēmas prasības visā grupā, skaidri sadalot pienākumus starp visām grupā ietilpstošajām sabiedrībām, un ņem vērā attiecīgo risku pārvaldības struktūru un organizāciju grupas līmenī.

156. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība, izveidojot savu pārvaldības sistēmu, nodrošina, ka netiek nelabvēlīgi ietekmēti citu grupas sastāvā ietilpstošo sabiedrību vadības struktūru pienākumi.

157. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība pārvaldības sistēmai grupas līmenī nodrošina vismaz šādu pasākumu veikšanu:

157.1. ievieš atbilstošu un efektīvu kārtību, metodes un procedūras, kā arī nosaka atbildības sadalījumu grupā un to regulāri pārskata, nodrošinot iespēju pārraudzīt un pārvaldīt riskus un iekšējās kontroles sistēmas darbību individuālā līmenī;

157.2. ievieš ziņojumu sniegšanas struktūru un sistēmas, kas nodrošina efektīvu augšupejošu un lejupejošu informācijas plūsmu grupā;

157.3. dokumentē un informē visas grupas sabiedrības par kārtību un metodēm, ko izmanto, lai noteiktu, mērītu, uzraudzītu un pārvaldītu visus riskus, kuriem grupa tiek pakļauta, un ziņotu par tiem;

157.4. ņem vērā visu sabiedrību, kuras ietilpst grupā, intereses un to, kā šīs intereses sekmē grupas kopējā mērķa sasniegšanu ilgtermiņā.

12.1. Grupas organizatoriskā struktūra

158. Grupas uzraudzībai pakļautas sabiedrības padome un valde sadarbojas ar grupā ietilpstošo sabiedrību padomēm un valdēm, pieprasot informāciju un kritiski izvērtējot lēmumus par jautājumiem, kuri var skart apdrošināšanas un pārapirošināšanas grupu.

159. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība novērtē, kā izmaiņas apdrošināšanas un pārapirošināšanas grupas struktūrā ietekmē katras grupā ietilpstošās sabiedrības darbības stabilitāti, un savlaicīgi veic vajadzīgās korekcijas.

160. Grupas uzraudzībai pakļautās sabiedrības padomes un valdes locekļiem ir pienācīgas zināšanas par grupas korporatīvo organizāciju, katras grupā ietilpstošās sabiedrības darbību, saikni un attiecībām ar citām grupā ietilpstošajām sabiedrībām un par riskiem, kurus rada grupas struktūra.

161. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība veic organizatoriskās struktūras piemērotības novērtēšanu grupas līmenī.

12.2. Grupas politikas

162. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība nodrošina politiku ieviešanu visā grupā un citu grupas sabiedrību politiku saskaņošanu ar grupas politikām.

163. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība nodrošina, ka grupas līmenī katras sabiedrības loma un atbildība attiecībā uz grupas vispārējiem stratēģiskajiem mērķiem un procedūrām ir skaidri definēta grupas politikā.

164. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība ievēro savas pārvaldības prasības un pati nosaka savas stratēģijas un politikas, kas ir atbilstošas grupas stratēģijām un politikām. Piemērojot grupas līmeņa lēmumus un procedūras, tiek nodrošināts, ka individuāla sabiedrība ievēro Latvijas Bankas izdotos noteikumus un atbilst normatīvo aktu prasībām.

165. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība apstiprina un ievieš atalgojuma politiku visai grupai saskaņā ar grupas risku vadības stratēģiju atbilstoši grupas organizatoriskajai struktūrai, sarežģītībai un specifikai, kā arī nodrošina to, ka grupas sastāvā ietilpstošās sabiedrības ievēro grupas atalgojuma politiku.

12.3. Grupas risku pārvaldība

166. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība ņem vērā riskus gan individuālā, gan grupas līmenī un to mijiedarbību risku pārvaldības sistēmā, īpaši:

166.1. reputācijas risku un risku, kas rodas no grupas iekšējiem darījumiem, kā arī risku koncentrāciju, ieskaitot nelabvēlīgās ietekmes risku grupas līmenī;

166.2. mijiedarbību starp riskiem, kas rodas, veicot darbību dažādās sabiedrībās un dažādās jurisdikcijās;

166.3. riskus, kas rodas no ārvalstu sabiedrībām;

166.4. riskus, kas rodas no Deleģētās regulas 2015/35 1. panta 51. punktā minētajām sabiedrībām;

166.5. riskus, kas rodas no Deleģētās regulas 2015/35 1. panta 50. punktā minētajām sabiedrībām.

167. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība izstrādā un ievieš risku pārvaldībai grupas līmenī atbilstošus procesus un procedūras, lai noteiktu, mērītu, pārvaldītu un uzraudzītu risku koncentrāciju un riskus, kuriem ir vai varētu tikt pakļauta grupa un katra atsevišķa sabiedrība, kā arī ziņotu par tiem.

168. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība iekļauj risku pārvaldībā grupas līmenī atbilstošus procesus un procedūras, lai noteiktu, mērītu, pārvaldītu un uzraudzītu grupas iekšējos darījumus, tai skaitā būtiskus un ļoti būtiskus iekšējos darījumus, kā arī ziņotu par tiem.

169. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība nodrošina, ka grupas risku pārvaldības struktūra un organizācija nelabvēlīgi neietekmē sabiedrības juridisko spēju pildīt savas tiesiskās, normatīvās un līgumiskās saistības.

170. Grupas uzraudzībai pakļautās sabiedrības padome un valde ir atbildīga par risku pārvaldības sistēmas efektīvu funkcionēšanu visā apdrošināšanas un pārpadrošināšanas grupā. Risku pārvaldības sistēmā grupas līmenī ietver vismaz šādus procesus:

170.1. stratēģisko lēmumu pieņemšanu un risku pārvaldības politiku apstiprināšanu;

170.2. riska uzņemšanās līmeņa un pieļaujamā riska atbilstības noteikšanu;

170.3. risku identifikāciju, mērīšanu, pārvaldību un kontroli.

171. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība nodrošina, ka šo noteikumu 170.1. apakšpunktā minētie stratēģiskie lēmumi un politikas atbilst grupas struktūrai, lielumam un grupā ietilpstošo sabiedrību darbībai un tai piemītošajiem riskiem, tādējādi nodrošinot integrētu, konsekventu un efektīvu risku pārvaldību grupā.

12.4. Grupas iekšējās kontroles sistēma

172. Grupas uzraudzībai pakļautās sabiedrības nodrošina konsekventu iekšējās kontroles sistēmu īstenošanu visā grupā.

173. Grupas uzraudzībai pakļautās sabiedrības nodrošina, ka iekšējā audita politika grupas līmenī:

173.1. koordinē iekšējā audita darbību visā grupā;

173.2. nodrošina atbilstību iekšējā audita prasībām grupas līmenī.

174. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība aktuārās funkcijas ietvaros sniedz ieteikumus un aktuāro viedokli par risku parakstīšanu grupā, aktīviem un saistībām, grupas maksātspējas stāvokli, grupas sagaidāmo maksātspējas stāvokli, par stresa testiem un scenāriju testiem tehnisko rezervju jomā, aktīvu un pasīvu pārvaldību, dividenžu sadalījumu saistībā ar diskrecionārajiem labumiem, risku parakstīšanas politiku, cedētās pārpadrošināšanas un retrocesijas līgumiem un citiem risku pārņemšanas vai mazināšanas

veidiem, kā arī par apdrošināšanas un pārapirošināšanas prēmiju un diskrecionāro labumu atbilstību un pietiekamību un to aprēķināšanas (noteikšanas) kārtību.

175. Grupas uzraudzībai pakļautā sabiedrība nodrošina, ka aktuārās funkcijas ietvaros tiek sniegts atzinums par cedētās pārapirošināšanas politiku un cedētās pārapirošināšanas programmu visā grupā.

13. Noslēguma jautājums

176. Atzīt par spēku zaudējušiem Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2020. gada 3. novembra normatīvos noteikumus Nr. 208 "Pārvaldības sistēmas izveides normatīvie noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2020, Nr. 218; 2021, Nr. 251).

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Latvijas Bankas prezidents

M. Kazāks